

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 2C/81/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8414201716
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jenčová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2014:8414201716.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňa JUDr. Iveta Jenčová v právnej veci žalobcu v 1. rade F. P., narodený X.XX.XXXX, trvale bytom X. XXXX/X, XXX XX O., štátny občan SR, a žalobcu v 2. rade O. P., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXXX/X, XXX XX O., štátny občan SR, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia s.r.o., sídlo Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO 35792752, o určenie neprijateľnosti poplatku a o vydanie bezdôvodného obohatenia takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že poplatok 215,75 eur, ktorý dojednáva žalovaný so spotrebiteľmi v znení: "Predmetom tejto Dohody o poskytnutí služby je záväzok Veriteľa poskytnúť Dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu, maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu poskytnutého na základe Žiadosti/Zmluvy, uzavretej medzi Veriteľom a Dlžníkom (ďalej ako "úver/revolving") a záväzok Dlžníka zaplatiť Veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 215,75 eur a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 112,08 eur v prípade, ak bude Dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený a základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu Dlžník udeľuje Veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť Dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto Dohody o poskytnutí služby", je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcom bezdôvodné obohatenie 215,75 eur do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť trovy konania žalobcom po 466,45 eur, na účet právneho zástupcu žalobcov, vo VÚB Prešov, JUDr. Igor Šafranko, č. ú. XXXXXXXX/XXXX G. X. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, X.: X., Q. XXXXX, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť Slovenskej republike súdny poplatok vo výške 116,-- eur na účet Okresného súdu Kežmarok do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobcovia sa žalobou domáhali určenia, že poplatok vo výške 215,75 eur za službu spočívajúcu v možnosti odkladu splatnosti maximálne troch akýchkoľvek splátok, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Zároveň si uplatnili nárok na zaplatenie tejto sumy titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Návrh odôvodnili tým, že uzavreli so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere, pričom žalovaný si okamžite započítal uvedený poplatok za službu týkajúcu sa možného odkladu splátok, ktorý bol neprimerane vysoký, činil až 14,3 % z výšky úveru. Navyše tento poplatok sa platí bez ohľadu na poskytnutie danej služby. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 18Co 109/11, podľa ktorého súd považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku aj takú, ktorá vyjadruje finančný

záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré po materiálnej stránke nie je dodané, a slúži v skutočnosti záujmu dodávateľa a vzťahuje sa to aj na prípad, ak si veriteľ ešte pred poskytnutím úveru zinkasuje nejakú jeho časť, čo odporuje ratio legis inštitútu úveru.

Žalovaný v zastúpení svojou právnu zástupkyňou so žalobou nesúhlasil v písomnom vyjadrení k nej a zároveň ospravedlnení neúčasti na pojednávaní. Uviedol, že žalobca, účelovo a z právneho hľadiska neprijateľným spôsobom, pristupuje k posúdeniu odplaty za prevzatie záväzku veriteľa poskytnúť odklad splatnosti splátok. Zaoberá sa výhradne otázkou odplaty a nedôvodne porovnáva túto s poplatkom v skutkovo a právne odlišnej situácii. Posudzovanie otázky odplaty podľa Dohody o poskytnutí služby uvedenej v bode 8. Zmluvy o revolvingovom úvere, musí vychádzať z komplexného posúdenia všetkých ustanovení dohody a relevantných právnych predpisov. Žalobcovia nepochopili inštitút neprijateľnej zmluvnej podmienky. Dohoda o poskytnutí služby je samostatným právnym úkonom a vyplýva z bodu 8. ods. 8.6. Dlužník podpísaním tlačiva žiadosti/zmluvy nepristupuje a neuzatvára automaticky zároveň aj Dohodu o poskytnutí služby. Je tu aj grafické rozlíšenie. Uzavretie dohody bolo slobodné a dobrovoľné, žalobca vedel o jej význame, právach a povinnostiach z nej vyplývajúcich. Dohodnutá odplata je cenou plnenia, ktorú si žalobca zakúpil v Dohode o poskytnutej službe, preto je vylúčené v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka z prieskumu neprijateľných zmluvných podmienok. Zmyslom úpravy je odstrániť zo zmluvného vzťahu také zmluvné ustanovenie, ktoré bráni spotrebiteľovi v uplatňovaní nejakých práv alebo vytvára pre neho nevýhodnejšie postavenie v porovnaní so stavom ako keby danú situáciu upravoval zákon. Dohoda o poskytnutí služby je individuálnym dojednaním, a to nielen pokiaľ ide o jej vznik, ale aj pokiaľ ide o výšku odplaty. Odplata a dojednanie o nej, preto nemôžu byť neprijateľnou podmienkou. Žalovaný zároveň vysvetlil výhody spornej dohody. Uviedol, že v prípade využitia odkladu splátok sa dlžník vyhne sankciám za omeškanie, nemôže dôjsť k zosplatneniu úveru. Uviedol, že Dohodou vznikol záväzok žalovaného poskytnúť žalobcovi na jeho žiadosť odklad splátok a vyslovil názor, že spotrebiteľ nemá nárok sa domáhať vrátenia odplaty za zakúpený a nevyužitý tovar alebo služby. Žaloba smeruje k zneužívaniu postavenia spotrebiteľa. Spotrebiteľ nemôže získať výhodnejšie postavenie ako dodávateľ. Poukázal tiež, že podľa § 56 ods. 3 Občianskeho zákonníka sa posudzuje výška odplaty podľa situácie na finančnom trhu, teda nielen v bankovom sektore, s prihliadnutím na dobu trvania zmluvy a lehotu splatnosti, objem poskytnutých prostriedkov a spôsob zabezpečenia. Žalobu a postup žalobcu vyhodnotil v rozpore s dobrými mravmi, pretože so strany žalovaného nikdy neboli vznesené pripomienky k predmetnej zmluve, a žalobca sa zjavne snaží zneužiť spotrebiteľské právne vzťahy a dosiahnuť neoprávnený majetkový prospech.

Súd vykonal dokazovanie žalobou s pripojenými listinnými dôkazmi, a to písomným vyjadrením žalovaného, výsluchom žalobkyne, prednesom právneho zástupcu žalobcu, žiadosťou/zmluvou o revolvingovom úvere a ďalšími listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav. Predmetom sporu je Zmluva o revolvingovom úvere č. 8300030774 podpísaná žalobcami dňa 25.7.2010. V článku 5 tejto zmluvy je žiadosť žalobkyne v 2. rade ako spoludlužníčky 1 a žalobcu v 1. rade ako dlžníka o požadovaný úver. Je v nej uvedená suma úveru 1.500,-- eur, splatnosť 42 mesiacov a mesačná splátka 80,37 eur. Celková čiastka, ktorú mali žalobcovia zaplatiť predstavovala 3.375,54 eur, ročná úroková sadzba 70,01 %, RPMN 70,01 %, RPMN z revolvingu 63,32 % a ročná úroková sadzba revolvingu 76,21 %. Suma, ktorú z revolvingu mali zaplatiť, činila 1.928,88 eur.

Článok 6 Zmluvy obsahuje údaje o schválenom revolvingovom úvere, ktorá obsahuje zhodné údaje s článkom 5. Všetky tieto skutočnosti sú písané rukou. Zmluva pokračuje. V bode 8. je trošku väčším písmom uvedená "Dohoda o poskytnutí služby" a opäť nasleduje úplne malé písmo bodom 8.1 s textom, že predmetom tejto dohody o poskytnutí služby je záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 215,75 eur a za b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti revolvingu vo výške 112,08 eur v prípade, ak bude dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu dlžník udeľuje veriteľovi súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu Dohody o poskytnutí služby. V bode 8.2 sa uvádza, že dlžník je oprávnený, nie však povinný, požiadať o odklad splatnosti splátok úveru/revolvingu po splatení prvých troch splátok za podmienky, že je dlhodobo práceneschopný, pričom dlhodobou pracovnou neschopnosťou sa rozumie pracovná neschopnosť začatá najskôr v deň uzavretia tejto Dohody o poskytnutí služby a trvajúce dlhšie ako tri týždne,

alebo pokiaľ s ním bol skončený pracovný pomer. Dlužník je povinný toto svoje právo veriteľovi doložiť kópiou lekárskeho potvrdenia, ktoré preukazuje dobu trvania jeho pracovnej neschopnosti alebo kópiou potvrdenia o vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie alebo výpoveďou resp. dohodou o skončení pracovného pomeru alebo iného dokumentu, ktorý preukazuje skončenie pracovného pomeru, pričom odo dňa vyhotovenia ktoréhokoľvek z uvedených dokumentov do dňa doručenia veriteľovi nesmie uplynúť doba dlhšia ako dva mesiace. Účinnosť odkladu splácania nastáva okamihom doručenia žiadosti veriteľovi, vrátane všetkých príslušných dokladov podľa predchádzajúcej vety. Dlužník je oprávnený požiadať o odloženie splátok poskytnutého úveru aj v iných prípadoch ako je uvedené vyššie, a tento odklad je podmienený schválením zo strany veriteľa. Na odloženie splátok v týchto iných prípadoch nemá dlžník právny nárok. Až po bod 8.6 sú uvedené údaje týkajúce sa spornej dohody. Pod bodom 8.6 je podpis žalobcu a podpis a pečiatka žalovaného. Ďalej pokračuje text zmluvy ukončený rovnako dátumami a podpismi ako pod bodom 8.6.

Žalobkyňa sa na pojednávaní pripojila k tomu, čo povedal jej právny zástupca. Ten v plnom rozsahu zotrval na podanej žalobe, poukázal aj na vydané rozhodnutia v obdobných veciach.

Zmluvný vzťah medzi účastníkmi je nepochybne spotrebiteľský (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.1.2008). Zároveň sa však riadi zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 citovaného zákona a medzi nimi pod písmenom k) je výška, počet a termíny splátok istiny, úverov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov ak:

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1
- b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa

Podľa názoru súdu v zmluve o spotrebiteľskom úvere musia byť rozlíšené splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, teda nepostačuje ak je uvedená len suma predstavujúca súhrn splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Tento nedostatok spôsobuje následok vyplývajúci z § 11 ods. 1 citovaného zákona spočívajúci v tom, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a je teda sankciou za nesplnenie vyžadovaných náležitostí zo strany dodávateľa.

Súd sa zaoberal aj platnosťou dohody o úrokoch ako časti Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka v danom prípade 70,01 % úrok p.a. je neprimerane vysokým úrokom.

Najvyšší súd SR v rozsudku 5Cdo 26/2011 zo dňa 26.4.2011 uviedol, že neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovanými bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Poukázal nato, že dlžník zmluvu o peňažnej pôžičke uzatvára, pretože je v neriešiteľnej finančnej situácii a preto nezodpovedá všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. V danom prípade s porovnaním s úrokovou sadzbou zistenou na internetovej stránke NBS je 70,01 % úrok určite úžerníckym a treba ho považovať za neplatný. Aj v tejto súvislosti je už množstvo rozhodnutí súdov, napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove 3Co 151/2013.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia, podľa názoru súdu, žalovaný ignoruje princíp ochrany práv spotrebiteľa. Je to zrejmé aj z jeho pokusu o obhájenie spornej dohody a vysvetlenie "výhod" pre dlžníka vyplývajúci z tejto dohody. Snaží sa obhájiť niečo, čo obhájiteľné nie je z právneho hľadiska, ale ani morálneho posúdenia nemôže byť. Žalovaný totiž žalobcom strhol z úveru sumu 215,75 eur ako poplatok zato, že ak by snáď niekedy v budúcnosti žiadali o odklad splátok, aj to až pri splnení ďalších podmienok, povolí im odklad ale maximálne troch splátok, a to všetko za poplatok 215,75 eur pri úvere 1.500,- eur. Ide o hrubú nerovnováhu práv a povinností účastníkov spornej dohody v neprospech spotrebiteľa. Nie je možné vylúčiť súdnu kontrolu tejto zmluvnej podmienky s tým, že sa týka ceny. Posudzuje sa nie cena, jej výška ale celá táto dohoda, ktorá spočíva v tom, že spotrebiteľ má platiť za niečo, čo mu nie je dodané. Celá dohoda sa teda posudzuje komplexne, teda nie len výška stanoveného poplatku, ktorý však vzhľadom nato, že predstavuje 14,1 % poskytnutého úveru, len potvrdzuje záver o neprijateľnosti celej tejto zmluvnej podmienky.

Zo súdnej kontroly by bola vylúčená sporná dohoda, ak by bola individuálne dojednaná. Tento názor je však spochybnený už tým, že ide o formulárovú dohodu. Sporný poplatok nepredstavuje celé číslo, nepochybne ide o nejaké percento z poskytnutého úveru, takže poplatok musel byť do zmluvy dopísaný až po schválení úveru, a teda rozhodne nemohol byť odsúhlasený žalobkyňou. Zmluva bola schválená a podpísaná žalovaným v Bratislave až dňa 29.7.2010, žalobcami v Kežmarku dňa 25.7.2010. Súd preto dospel k záveru, že zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná a zdôrazňuje, že platí prezumpcia práve o tom, že neprijateľná zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná ako to vyplýva z § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Dôkazné bremeno o opaku je na žalovanom, ktorý však toto dôkazné bremeno neunesol a preto súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Úspešným žalobcom priznal náhradu trov konania v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. a tieto spočívajú v trovách právneho zastúpenia u každého zo žalobcov za úkon, prevzatie a príprava zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom, vo výške 68,51 eur, za 3 úkony po 34,26 eur (podanie žaloby, účasť na pojednávaniach 20.10.2014 a 25.11.2014), 3 krát režijný paušál po 8,04 eur, náhrady cestovného za účasť na pojednávaniach a náhrady za stratu času spolu vo výške 185,26 eur, DPH 20% teda 77,74 eur.

Žalobcovia boli v konaní oslobodení od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 2 písmeno za zákona č. 71/1992 Zbierky v znení neskorších noviel o súdnych poplatkoch. Vzhľadom nato, že súd ich žalobe vyhovel, zaplatením súdneho poplatku zo žaloby bol zaviazaný žalovaný s poukazom na ustanovenie § 2 ods.

2 citovaného zákona a položku 1 písm. a) a b) sadzobníka súdnych poplatkov. Zo žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia predstavuje súdny poplatok 16,50 eur a zo žaloby o vyslovení neprijateľnej zmluvnej podmienky 99,50 eur, spolu 116,-- eur. Tento súdny poplatok uhradí žalovaný priamo na účet Okresného súdu Kežmarok do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).